

Asia: VN/2646/2024

Lausuntopyyntö Pohjoisen Suomen ohjelmaluonnoksesta

3.1 Kestävä kasvu ja uudistavat investoinnit

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

3.2 Puhdas energia ja digitaalinen puhdas kasvu

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

3.3 Kestävä matkailu

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

3.4 Osaaminen ja työvoiman saatavuus

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

Kokoomuksen Opiskelijaliitto Tuhatkunnan lausunto Pohjoisen Suomen ja Itäisen Suomen ohjelmista

Kokoomuksen Opiskelijaliitto Tuhatkunta (myöh. Kokoomusopiskelijat) lausuu seuraavasti Pohjoisen Suomen ja Itäisen Suomen ohjelmien toimenpiteestä koskien alueellista opintolainahyvitystä

Kokoomusopiskelijat vastustaa alueellisen opintolainahyvityksen selvitystä tai pilotointia. Kokoomusopiskelijat katsoo, että opintotuki, johon opintolaina sisältyy, on opiskelijoiden sosiaaliturvaa ja koulutuspolitiikan väline. Kokoomusopiskelijat ei hyväksy opintotuen muokkaamista myös aluepolitiikan välineeksi.

Alueellista opintolainahyvitystä on selvitetty vuoden 2022 lakiesityksen yhteydessä. Uudelle selvitykselle ei näin ollen ole tarvetta ja vuoden 2022 selvityksen perusteella myöskään alueellisen opintolainahyvityksen pilotointia ei ole syytä toteuttaa.

Vuoden 2022 lakiesityksessä on arvioitu aikaisemman tutkimustiedon perusteella, että alueellisen opintolainahyvityksen kokeilu voisi lisätä kokeilualueelle muuttavien tai jäävien vastavalmistuneiden määrää joillakin kymmenillä henkilöillä. Tämä määrä on vähäinen etenkin, kun alueellinen opintolainahyvitys vaatisi täysin uuden järjestelmän perustamista, suuren määrän hallinnollista työtä sekä uuden lainsäädännön laatimista.

Alueellinen opintolainahyvitys asettaa opiskelijat eriarvoiseen asemaan

Alueellinen opintolainahyvitys on perustavanlaatuinen yhdenvertaisuuskysymys opiskelijoiden välillä. Alueellinen opintolainahyvitys asettaa korkeakouluopiskelijat eriarvoiseen asemaan heidän valmistumisen jälkeisen asuinpaikkansa perusteella. Hyvityksessä on kyse huomattavasta rahallisesta edusta, joten yhdenvertaisuusperiaatteesta jouduttaisiin merkittävästi tinkimään.

On myös huomattava, että suuri joukko kokeilun mukaisen hyvityksen saajista olisi jo ennestään alueella asuvia tai joka tapauksessa sinne palaavia opiskelijoita, joiden osalta hyvityksen ei voida katsoa olevan merkittävä kannustin selvityksen tai pilotoinnin tavoitteen mukaiseen toimintaan. Ennestään kokeilualueen ulkopuolella asuville hyvityksen hyödyntäminen edellyttäisi muuttoa, joka ei usein ole mahdollista esimerkiksi perheellisyyden vuoksi. Näin ollen hyvitys siis asettaisi vastavalmistuneet eriarvoiseen asemaan heidän lähtökohtiensa ja elämäntilanteensa mukaan.

Yhdenvertaisuusperiaatteen kannalta on merkityksellistä myös se, että hyvitystä voisivat hyödyntää pelkästään ne opiskelijat, jotka ovat olleet opiskeluaikanaan oikeutettuja opintotukeen ja ovat pystyneet nostamaan opintolainaa. Näin ollen kokeilu rajaisi rahallisesti merkittävän etuuden ulkopuolelle muun muassa maksuhäiriömerkinnän saaneita ja ennen opintojaan ulkomailla asuneita sekä kansainvälisiä opiskelijoita.

Opintotuen kokonaisuudistus

Kokoomusopiskelijat huomauttaa opintotuen kokonaisuudistuksen olevan tällä hetkellä käynnissä. Opintotuen selvityksen ja pilotoinnin toteuttaminen muualla, kuin opintotuen kokonaisuudistuksen yhteydessä olisi siis epäjohdonmukaista. Kokonaisuudistuksen tarkoituksena on tarkastella opiskelijoiden etuuksia kokonaisuutena. Kokoomusopiskelijat onkin pettynyt siitä, että

kokonaisuudistuksen ollessa käynnissä tehdään uudistuksesta irrallisia avauksia opiskelijoiden etuuksien muokkaamisesta tarkastelematta koko opintotukijärjestelmää.

Yhteenveto:

Opintotuen suuruuteen tai ehtoihin ei pidä vaikuttaa se, miten hyödylliseksi tai tarpeelliseksi opiskelija valmistumisensa jälkeen arvioidaan alueelle, alalle tai yksittäisen kunnan taloudelle. Hyvitys asettaisi opiskelijat hyvin eriarvoisiin asemiin.

Alueellista opintolainahyvitystä on selvitetty vuoden 2022 lakiesityksen yhteydessä. Uudelle selvitykselle ei näin ollen ole tarvetta ja vuoden 2022 selvityksen perusteella myöskään alueellisen opintolainahyvityksen pilotointia ei ole syytä toteuttaa.

3.5 Turvallisuus, huoltovarmuus & omavaraisuus

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

3.6. Saavutettavuus

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

3.7 Pohjoinen yhteistyö

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

Muut huomiot ohjelmaluonnoksesta

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

Kurenniemi Tomas
Kokoomuksen Opiskelijaliitto Tuhatkunta